

מסורת הש"ס

אלו טרפות פרק שלישי חולין

מד.

עין משפט
נר מצוה

ל א ב מ"י פ"א מהל' שמיטה ה' ו ופסי' כה"ג סמך עשין סג טושיע יו"ד מ" כ סעי' ב: לח ג מ"י ש פ"ט ה' כל ועי' היטב ככ"מ סמך שם טושיע יו"ד מ" כ סעי' טו: לט ד ה מ"י שם פ"ח ה' כ סמך שם טושיע יו"ד סמך לן סעי' טו: פ: מ ו מ"י שם פ"ח ה' כ סמך שם טושיע יו"ד סעי' טו: מא ז ה מ"י שם סמך שם טושיע יו"ד סעי' טו: וס"י לן סעי' י:

תורה אור השלם

1. ה'הבס עשין בראש ו'הבסיל בחשך חולך ו'הבסיל גם אני שמקרה אקד' יקרה את כלם: קהלת ב יד

רבינו גרשום

ור' יהושע היא דאמר אין משגיחין בבית קול' תימנה דקיימא לן כצית הלל משום צת קול וקיימא לן דרבי אליעזר שומתי הוא ולא חיישינן צת קול שפסק כותיה צפרק הזהב (ב"מ דף טו:) ויש לומר דשאי הכס שלא יתנה אלא לכבודו דרבי אליעזר דאמר מן השמים ויכירו ועוד דצת קול דצית הלל מסייע קרא דכתיב (שמות כג) אחרי רבים להטות דצית הלל רוצא הו' אלא דמעיקרא מספקא לן משום דצית שמאי מחודדין טפי אצל צת קול דרבי אליעזר רצון דפליגי עליה הו' רוצא ואס תאמר אמאי קאמר הכה הא מני רבי יהושע היא דאמר אין משגיחין צת קול הא חיבו לא קאמר אלא אעזבא דרבי אליעזר דאין נמי לא קיימא לן צת קול דרבי אליעזר וי"ל דכיון דקאמר לא צמיתים היא משמע דלית ליה דצטום דוכתא אין משגיחין צת קול: **ב"ר** ברב עבדא. והא דאמרין לעיל רמין עליה חומרי דרז וחומרי דשמואל היינו למאי דס"ד והוה מני למימר כולה כשמואל צבאל דלאו מקום שמיטה הוא ואסר נמי דגמריש שלש ששטן שוי שלשי אלא נקט כרז משום דק"ל כרז צאיסורי: **מדרקאמר** נתנו בו חבמים שיעור ב'. ולא צני למימר דנתנו צו שיעור למטה דמללא פירש דכרי מסתמא צין למעלה צין למטה קאמר: **ב"ר** תפיסת יד. פירש צקונטרס ארצות ארצות תימנה דצקוף מלי ופירש רבינו יצחק צן רבינו מאיר ארצות ארצות צראמיס גדולים מכלא ואלין כל חד וחד לפי זמנה שהוא גדול וצ"ג מפרש כדי תפיסת יד דנקיט איניש צשתי ארצותיו ודצרייה דצרי קצלה ויש לסמוך עליהם והאי דקרי לקמן (דף ז:) גבי לחולות ואי צתפיסת יד מכלא צנדא צ' דמורא דהיינו ארצות ארצות חס נקט כדי תפיסה סמס אצל הכה כדי תפיסת יד קאמר דמשמע כדי שיוכל לתפוס צשתי ארצות ואפי' כל שהוא: **והאיכא** עיקור סימנים. לפירוש הקונטרס

דפ"ק (לעיל ב.) דעיקור סימנים הוא טרפה תימנה ו דהיי פשיטא ליה דהויא טרפה על כרחך אינה נטרפה בתורבץ הוושט צנקצ צעלמא כמו צוושט עצמו ו ו ומו כן נימא דניטל כולה כשרה ו כי תימא דצצירה ליה דלא גרע משמוטת הגרגרת שהיא טרפה זהו דוחק גדול ועוד דקא משני דצרכו כשרה אף על פי דפסוקת הגרגרת מן צרכו טרפה ולפירוש הלכות גדולות פריך שפיר והא איכא עיקור סימנים אף ע"ג דלא הויא טרפה צשמוטת וז מ"מ צמה יכשר כיון דאין לו היתר צשמיטה ומיהו קשה לפי ט"ר דמאי פריך והאמר רבה צר צנה סימנים שנדלדלו צרכו טרפה לפי המקשן פקשה ליה ארצות צר צר צנה גופיה דאי טרפה הויא צצכי אס כן מהו עיקור דקיימא לן דלא הויא טרפה אלא שאין שמיטה מועלת צו ו ומיהו ספריס דגרסי מעיקרא לא קשיא ו (הא דאקפל אקפולי) והא דאלדלול דלדלול ו ו"ו שיועד המקשן דמסיק לבסוף דצרה צר צר צנה איירי דאיפירוק אפרוקי צצכ כלאן מעט וכאן מעט דלא דהרס צריא והוי טרפה ועיקור סימנים דלא הוי טרפה דאקפול אקפולי צנחת מעל הצשר ו ו"מ פריך מלדלול דצרה צר צר צנה אלשון דלדול שהוציר הממטרן וחור ומפרש לו דלדולו צשמרתית

אינו כשל צרה צר צר צנה אצל לספריס דגרסי צתר והא אמר שמואל צרכו לא קשיא הא דלנקוב אנקובי הא דאקפל אקפולי קשה וכן קשה לפירוש רבינו חננאל דמפרש דאפרוק איפירוקי שנפרדו הסימנים זה מזה ליכא למימר שהמקשן היה יודע האמת דא"כ לא הוה פריך מידי וי"ל דכי פריך מרבה צר צר צנה הוה מני למימר וליטעמין תקשה לך דצרה צר צר צנה גופיה אי טרפה הויא עיקור ו סימנים היכי משכחת לה: היכי

מחומרי צית שמאי ומחומרי צית הלל מפרש צפ"ק דעירובין (דף ו.) צתרי חומרי דסתמן אהדי כגון הך דשדרה וגולגולת דאפלוג צית שמאי וצית הלל לגבי אהל דהו להו צית שמאי לחומרא ואומרי עד שתחסר שמי חוליות מטמא צחאל וצית הלל לקולא וקאמרין וכן לטרפה דצית הלל צמדא חוליה הוי חסרון וטרפה ולצ"ש כשרה והו להו צ"ש לקולא וצ"ה לחומרא ומאן דעציד צטרפות כחומרי צ"ה וצטומאה כחומרי צ"ש כסיל הוא דהכא חשיב ליה חסרון והכא לא חשיב ליה חסרון. והני דרצא נמי סתמן אהדי דכיון דאמר נקוצמו צמשהו טעמא משום דמקום שמיטה הוא וחומרי דשמואל דאמר לאו מקום שמיטה הוא ואשתמך דסתמן מילתיה דרצא אהדי: צת קול. צפרק קמא דעירובין (דף יג.) יתנה צת קול ואמרה הלכה צצית הלל: דרבי יהושע צצצא מניעא צצזהב (דף טו:) מכל מקום קשיא. דכתרי חומרי לא עבדינן: סמס שמעתמיה דרז צדרי צמריא רז יהודה הוה אמר להו צצי מדרשא: נתנו צו שיעור. עד כמה הוא כשר לשמיטה: לאו מקום שמיטה הוא. אפי' אמר רז צמשהו מידי דהוה אגרגרת צצין צמקום שמיטה צין שלא צמקום שמיטה שוה שיעוריה: עד כדי פסיפס יד. צריך להניח לצד הראש כשלא ארצות וארצות לשון מורי הוקן ואני שמעתי אחת חודי צפרנים והראשון נראה צצניי דכי הני הוונא לא מיקרי תפיסת יד: עד מקום שיעורי. שיש שם שער צגורין צצין מוכרס הפנימי: טפה צוושט. מיקרי כרס ו ו וקא סלקא דעתך דלא איל שער צתון הוושט ולא מידי ואת אמרת עד מקום שיעורי צדהא עד סוף הוושט כולו מני שמיט וכיון דלא וושט הוא היכי מני שמיט ציה: אימא טפה כרס סמוך לוושט. דהיינו טפה ראשון של כרס הוי כרס הפנימי ונקוצמו צמשהו ולפי שהוא נחצא צמקום המיצר צין צלעות החוה קרי ליה פנימי וכל שאר הכרס קרוי צממני [מנצ]. החלוונה וידידות צקריעת רוצו: כי קאמר רז טפה צוושט מקרי

כרס: **ב"ר** דמשיעורי טפי. שהשער נכנס בתוך הוושט טפה ולעולם מקום שמיטה הוי צוושט עד מקום השער: **תורבץ** הוושט שניטל כולו. לקמיה פריך והא איכא עיקור סימנים: וסנא סנא. מנא דמתינתן דפרקין' מסיע ליה. תונא כמו מנא דידן: ניטל מני הפסחון כשר. וכיון שניטל הלחי נחלשו הסימנים צצכלי התחמון הס מחוצרי: קשיא פסני. דקתי כשר: הא דאיעקור איעקורי. עיקור סימנים צשנעק הוושט מן הלחי ומן הצשר: הא דאיוס איגומי מעילוי סימנים. צנגמס הלחי מן הצשר שמוטל על הסימנים צין הלחי והסימני דלאו עיקור הוא הסימנים שמוטל על צצשר: אלא לשמואל קשיא. הא דרז פפא דלדדיה איכא עיקור סימנים דקאמר תורבץ הוושט שניטל דמשמע שהוושט צצדו ניתק ונחלש מן הצשר: דאקפל אקפולי. שנקלף מעל הצשר. אקפל כמו ונקלף ודומה לו וקפלו את האצנים דמסכת סוטה (דף לה:) : דאיפירוק אפרוקי. כדבר הנעקר צצכ שנקר כאן מעט וכאן מעט עד רוצו דאותו מיעוט הממוצר אינו מחוצר ציחד הילכך לאו חצור הוא דלא דהר צריא: רז

א) [עין חו' ערכין ב: דכ"ה מ' שחל'ן.] ב) צרכות נג. צ"מ טו: פסחים קרי. צימון דר. [עירובין א. א.] ג) [נקמן ב: ע"ש.] ד) [נקמן דר.] ה) [לעיל מנ: לקמן ע"ג.] ו) י"א והא. רש"י. ז) [דף נד.] ח) שם לפיט איתא וקילו הסיד אכן צדף לו. איתא, ט) [שבת קל: מהה א.] י) [נדלחא צצסרות מנ:.] כ) [צ"ל בתורא.] ל) עין ש"ס ורש"י וצספר חפלת שמואל צצסרות על רש"י. מ) ר"מ מ"י, נ) [צ"ל ח"ל.]

הנהגות הב"ח

א) נ"י מנח צו חסמים שיעור מדרקאמר נתנו בו חכמים שיעור מכלל דמורין: ב) שם אלא אימא רזו והאמר רבה וכו' דאפרוק אפרוקי ח"מ וי"צ פ"א והאמר שמואל תורבץ הוושט ברובו הא דאיקפול אקפולי הא דאיקפול אינקובי והאמר רבה צר צנה אמר שמואל סימנים שנדלדלו צרכו טרפה אמר רז שישא צריה דרז אילי חסם דאפרוק אפרוקי: ד רש"י ד"ה טפה וכו' דקא סלקא ארעתיה ללא:

מוסף רש"י

אי כבית שמאי כקוליהן וכו'ומריה. אי לענין טומאה לא חשיב לה חסרון בחוליה אחת. לענין טריפה נמי לאו חסרון הוא ואי צריה למעו חסרון הוא למשנה חסרון הלא ודכא (ד"ה ד"ה) שיעורי צדהא עד סוף הוושט כולו מני שמיט וכיון דלא וושט הוא היכי מני שמיט ציה: אימא טפה כרס סמוך לוושט. דהיינו טפה ראשון של כרס הוי כרס הפנימי ונקוצמו צמשהו ולפי שהוא נחצא צמקום המיצר צין צלעות החוה קרי ליה פנימי וכל שאר הכרס קרוי צממני [מנצ]. החלוונה וידידות צקריעת רוצו: כי קאמר רז טפה צוושט מקרי

שיטה מקובצת

א) דהו להו צ"ה צלחמרא דאמרי עד שתחסר: ב) ואת אמרת עד מקום שיעורי חוליה עד סוף הוושט כולו: ג) סימנים הוי כשנעקר הוושט: ד) כל חד וחד לפי קוטנו ובעל ה"ג מפרש: ה) גבי חלחולת כדי תפיסה כמלא בטא: ו) תימנה דהיא פשיטא ליה דהיא טרפה הא על כרחך: ז) כמו ברושט עצמו אלא ברובו וכמו כן צימא: ח) ומיהו לספריס דגרסי מעיקרא לא קשיא הא דאנקוב אנקובי והא דאדלדול אדלדולי י"ל שיועד המקשן. וי"ב כ מצאתי מונה גופיה כ"י: ט) גופיה אי טרפה הויא עיקור היכי משכחת לה:

א) גירסת רבינו היא כמו ג"י ספ"א שהביא הב"ח כלל בהגהותיו דגרסי והאמר שמואל מורבץ הוושט צרכו הא דאנקובי וכו'.